

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 106/2013-20

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 21. februára 2013 predbežne prerokoval sťažnosť P. D., nar..., t. č. vo výkone, vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a ods. 2, čl. 47 ods. 2 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, porušenia čl. 12 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 20 Er/2678/2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť P. D. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. apríla 2012 doručená sťažnosť P. D., nar..., t. č. vo výkone väzby (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a ods. 2, čl. 47 ods. 2 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), porušenia čl. 12 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len

„dohovor“) postupom Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 20 Er/2678/2011.

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ namieta postup okresného súdu v exekučnej veci, v ktorej je povinným. Sťažovateľ v sťažnosti uvádza:

„Dňa 16. 9. 2011 som sa dozvedel z oznámenia sociálnej poisťovne B..., že súdny exekútor JUDr. J. K... vydal dňa 16. 8. 2011 príkaz na začatie exekúcie EX 1624/2011 zrážkami z môjho dôchodku na úhradu:

<i>prednostná pohľadávka</i>	<i>4328,75 EUR</i>
<i>náklady s uplatnením pohľadávky</i>	<i>1459,20 EUR</i>
<i>EX 1624/2011 celkom:</i>	<i>5787,95 EUR</i>

Do dňa 16. 9. 2011 som od nikoho neobdržal žiadne upovedomenie o tom, kedy, komu a z akých dôvodov mám uhradiť sumu 4328,75 EUR, resp. 5787,95 EUR a preto som vo veci podal podnet pre podanie trestného oznámenia na úrad špeciálnej prokuratúry generálna prokuratúra Bratislava.

Dňa 19. 9. 2011 som obdržal od exekútora upovedomenie o začatí exekúcie EX 1624/2011 a výzvu na poskytnutie súčinnosti.

Dňa 16. 8. 2011 exekútor vydal príkaz na začatie exekúcie zrážkami z iných príjmov – dôchodku, EX 1624/2011 v sume 5787,95 EUR.

Dňa 14. 9. 2011 exekútor vydal príkaz na začatie exekúcie zrážkami zo mzdy EX 1624/2011 v sume 5787,95 EUR do ÚVV.

Dňa 19. 9. 2011 ma exekútor vyzval aby som do 14 dní uhradil EX 1624/2011 zo dňa 16. 8. 2011 v celkovej sume 4918,90 EUR.

Z uvedeného vyplýva, že exekútor exekúciou EX 1624/2011 zo dňa 16. 8. 2011 vymáha sumu 5787,95 EUR, ako aj sumu 4918,95 EUR, pričom sa jedná o jednu a tú istú exekúciu!

Centrum pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže Bratislava... vymáha od mňa dlh na výživnom v sume 4328,75 EUR na základe rozsudku Okresného súdu v Liptovskom Mikuláši... zo dňa 4. 6. 1998, č. k. 8 C 29/91, ktorým mi určil OS L. Mikuláš vyživovaciu povinnosť.

Je pravda, že zo subjektívnych a objektívnych príčin som si riadne neplnil vyživovaciu povinnosť a preto ma centrum vyzval listom zo dňa 13. 1. 2000 k úhrade vzniknutom dlhu na výživnom ku dňu 31. 12. 1999 v sume 22820,- Sk, ďalej listom zo dňa 10. 7. 2007 k úhrade vzniknutom dlhu na výživnom ku dňu 31. 12. 2005 v sume 47175,- Sk.

Vyživovacia povinnosť v prospech oprávnenej M. H. trvala do 31. 8. 2010. Výška celkového výživného za celkovú dobu trvania vyživovacej povinnosti, t. j. od 10. 3. 1990 do 31. 8. 2010 predstavuje sumu približne 125220,- Sk.

Centrum vymáha od mňa dlh na výživnom v sume 4328,75 EUR, t. j. 130 407,92 EUR.

Centrum podľa listu zo dňa 10. 7. 2007 uvádza, že môj dlh vzniknutý na výživnom ku dňa 31. 12. 2005 údajne predstavoval sumu 47 175,- Sk, potom v žiadnom prípade od dňa 31. 12. 2005 nemohol do konca trvania vyživovacej povinnosti do 31. 8. 2010 dosiahnuť výšku v sume 130 407,92,- Sk, t. j. 4328,75 EUR, ale najviac by dlžna suma na výživnom mohla dosiahnuť výšku 91 975 Sk, t. j. približne 3053 EUR! Aj to iba za predpokladu, že by som si ani raz nesplnil vyživovaciu povinnosť v období od 31. 12. 2005 do 31. 8. 2010.

Z uvedeného jednoznačne nepochybne vyplýva, že môj dlh na výživnom do 31. 8. 2010 v žiadnom prípade nemohol dosiahnuť sumu 4328,75 EUR, ktorú od mňa vymáha centrum.

Dňa 30. 11. 2010 som bol odsúdený trestným rozkazom OS Žilina, č. k. 22 T/149/2010 pre prečin zanedbania povinnej výživy za spôsobený dlh na výživnom ku dňu 31. 8. 2010 v celkovej výške 1115,40 EUR, kde súd odkázal M. a J. H. na vymáhanie dlžnej sumy v občianskosúdnom konaní. Tento trestný rozkaz nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť 18. 12. 2010.

Po dnešný deň nemám vedomosť o tom, že vo veci vymáhania vzniknutého dlhu na výživnom v sume 1115,40 EUR prebiehalo a bolo právoplatne ukončené nejaké občianskosúdne konanie, ktorým by suma 1115,40 EUR mohla byť ako oprávnená na vymáhanie exekúciou (exekučný titul).

Dňa 16. 9. 2011 som podal na OS Žilina žiadosť o zastavenie exekúcie EX 1624/2011.

Dňa 19. 9. 2011 som vzniesol námietku proti exekúcii EX 1624/2011 zo dňa 16. 8. 2011 pre iné dôvody, pre ktoré je exekúcia neprípustná, taktiež som vzniesol námietku proti trovám exekúcie EX 1624/2011.

Dňa 8. 10. 2011 som opätovne podal na OS Žilina žiadosť o zastavenie EX 1624/2011 kde som taktiež OS Žilina žiadal, aby OS Žilina predbežným opatrením pozastavil účinnosť pohľadávky EX 1624/2011 v sume 5787,95 EUR evidovanej na moju osobu v ÚVV. (Dňa 10. 10. 2011 som zaslal na OS Žilina ospravedlnenie).

Dňa 28. 10. 2011 som zaslal na OS Žilina žiadosť aby sa OS Žilina vyjadril ku mojim predchádzajúcim žiadostiam na zastavenie exekúcie a pohľadávky v sume 5787,95 EUR v ÚVV.

Z dôvodu, že OS Žilina na žiadnu z mojich žiadostí nereagoval, dňa 11. 11. 2011 som sa s vecou obrátil na ústavný súd.

Dňa 14. 11. 2011 som oznámil OS Žilina, že som sa s vecou obrátil na ústavný súd a na Európsky súd pre ľudské práva v Štrasburgu...

Dňa 6. 1. 2012 som požiadal ústavný súd o ustanovenie právneho zástupcu.“

Sťažovateľ ďalej v sťažnosti poukazuje na to, že je poberateľom invalidného dôchodku, a tiež uvádza svoj právny výklad § 23 ods. 5 zákona č. 221/2006 Z. z. o výkone väzby v znení neskorších predpisov, ktorý ho núti proti jeho vôli „uznať pohľadávku EX 1624/2011 v sume 5787,95 EUR a to tým, ak by... chcel v ústavnej predajni zakúpiť veci osobnej potreby, potraviny, nápoje... musel by... v predchádzajúcom kalendárnom mesiaci uhradiť časť uvedenej pohľadávky...“.

V ďalšej časti sťažnosti sťažovateľ uvádza:

„Dňa 2. 3. 2012 som opätovne zaslal na OS Žilina žiadosť na zastavenie exekúcie EX 1624/2011 zo dňa 16. 8. 2011 a žiadosť o zastavenie exekúcie EX 1624/2011 zo dňa 14. 9. 2011 zrážkami zo mzdy. Dňa 28. 2. 2012 a dňa 2. 3. 2012 som o veci informoval predsedu súdu OS Žilina kde som predsedu oboznámil zo skutočnosťou, že OS Žilina od dňa 16. 9. 2011 vo veci nekoná!!!

OS Žilina nie len že vo veci nekoná, ale po dnešný deň som neobdržal od OS Žilina ani len čiarkou žiadne vyjadrenie!! ...

Nečinnosťou OS Žilina som už siedmy mesiac obmedzovaný tým, že si v ústavnej predajni nemôžem (bez toho, aby som proti svojej vôli uznal protizákonnú pohľadávku) zakúpiť veci osobnej potreby, potraviny, taktiež si nemôžem predplatiť odber dennej tlače. Vôbec nemôžem podľa svojej potreby disponovať s mojimi finančnými prostriedkami, ktoré výlučne tvorí môj invalidný dôchodok. Tento stav trvá už siedmy mesiac!“

Sťažovateľ v sťažnosti poukazuje na čl. 12, čl. 46 ods. 1 a ods. 2, čl. 47 ods. 2 a čl. 48 ods. 2 ústavy. Ďalej v sťažnosti uvádza:

„V mojom prípade centrum na základe žiadosti orgánu z Českej republiky ktorý požiadal o pomoc pri vymáhaní výživného, požiadal o súhlas a plnú moc oprávnenú ku podaniu návrhu na exekúciu na vymáhanie sumy 4328,75 EUR bez toho, aby mi centrum dal možnosť vyjadriť sa k výške uvedenej sumy.

Centrum podal exekútorovi návrh na výkon exekúcie pre výživné vo výške vymáhanej sumy 4328,75 EUR.

Exekútor návrh prijal a požiadal OS Žilina o udelenie poverenia na výkon exekúcie voči mojej osobe.

OS Žilina rozhodnutím poveril exekútora na výkon exekúcie na základe exekučného titulu – rozsudku OS L. Mikuláš zo dňa 4. 6. 1998, č. k. 8 C 29/91 bez toho, aby OS Žilina preveril opodstatnenosť a oprávnenosť vymáhania sumy vo výške 4328,75 EUR.

Exekútor v upovedomení o začatí exekúcie EX 1624/2011 zo dňa 16. 8. 2011 od mňa vymáha sumu 4918,90 EUR, pričom exekútor vydal príkaz na začatie exekúcie zo dňa 16. 8. 2011 zrážkami z iných príjmov (dôchodku) a zrážkami zo mzdy, kde exekútor EX 1624/2011 vymáha sumu 5787,95 EUR.

V zákonnej lehote som podal námietky proti (začiatku) začatiu uvedenej exekúcie, ako aj námietky proti trovám uvedenej exekúcie.

Požiadal som OS Žilina o zastavenie uvedenej exekúcie.

OS Žilina, ako aj exekútor mi do dnešného dňa, t. j. 5. 4. 2012 nedali vo veci žiadne vyrozumienie.

Tvrdím, že konaním exekútora, centra a OS Žilina sú porušované moje základné práva a slobody zaručené mi Ústavou SR, a to: článok 48 ods. 2 Ústavy SR... taktiež bol porušený článok 6 ods. 1 Dohovoru...“

Na základe týchto skutočností sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd takto rozhodol:

„Z uvedených dôvodov zdvorilo si dovoľujem požiadať Ústavný súd SR aby po preskúmaní veci rozhodol, aby mi bola daná možnosť vyjadriť sa ku exekútorom vymáhanej sume 4328,75 EUR a aby príslušné orgány vo veci v zákonnej dobe rozhodli.“

Sťažovateľ tiež požiadal o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje vo viazanosti petitom, teda tou časťou sťažnosti, v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa domáha (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde), čím zároveň vymedzí predmet konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na to môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu

subjektu, ktorého označil za porušovateľa svojich práv (m. m. II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05, IV. ÚS 287/2011).

Z obsahu sťažnosti a zo znenia petitu („*aby mi bola daná možnosť vyjadriť sa ku exekútorom vymáhanej sume... a aby príslušné orgány vo veci v zákonnej dobe rozhodli*“) ústavný súd dospel k záveru, že sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ku ktorému malo dôjsť tým, že okresný súd ako exekučný súd nerozhodol o sťažovateľových námietkach proti exekúcii, námietkach proti trovám exekúcie a o jeho návrhu na zastavenie exekúcie.

Sťažovateľ tiež namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a ods. 2 a čl. 47 ods. 2 ústavy a porušenie čl. 12 ústavy, ku ktorému malo dôjsť tým, že je proti nemu vedená exekúcia na úhradu pohľadávky oprávnenej, z ktorej výškou sťažovateľ nesúhlasí.

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ namieta postup okresného súdu v exekučnej veci, ktorú identifikoval spisovou značkou EX 1624/2011, pod ktorou je vec vedená súdnym exekútorom. Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že predmetná vec je vedená okresným súdom pod sp. zn. 20 Er/2678/2011.

Na základe týchto skutočností ústavný súd dospel k záveru, že sťažovateľ namieta porušenie označených základných práv podľa ústavy a práva podľa dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 20 Er/2678/2011.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a ods. 2 a čl. 47 ods. 2 ústavy a k porušeniu čl. 12 ústavy

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri zakladaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

Sťažovateľ v sťažnosti namieta výšku vymáhanej pohľadávky, ktorá je voči nemu uplatnená v exekučnom konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 20 Er/2678/2011.

Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že sťažovateľ výšku vymáhanej pohľadávky namietal aj v námietkach proti exekúcii v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“), o ktorých rozhodol okresný súd uznesením č. k. 20 Er/2678/2011-71 z 31. januára 2013. Právomoc okresného súdu rozhodovať o námietkach proti exekúcii v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu.

Vzhľadom na túto skutočnosť ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu. ...

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, ak namietaným postupom alebo rozhodnutím orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu tohto základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 7/00, III. ÚS 100/01, III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06).

Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na konanie bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo vôbec uvažovať o zbytočných prietáhoch (II. ÚS 92/05).

Dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako zjavne neopodstatnenej je aj zistenie, že sa postup všeobecného súdu nevyznačoval takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné priet'ahy (I. ÚS 27/02, I. ÚS 197/03, I. ÚS 38/04).

Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že nie každý zistený priet'ah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy (II. ÚS 57/01, I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02). Pojem „zbytočné priet'ahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý možno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postup dotknutého súdu nemusí vyznačovať takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné priet'ahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 63/00).

Zo sťažnosti sťažovateľa a zistení ústavného súdu vyplýva, že sťažovateľ podal v namietanom exekučnom konaní podaním doručeným okresnému súdu 21. septembra 2011 námietky proti exekúcii, námietky proti trovám exekúcie a návrh na zastavenie exekúcie.

Sťažovateľ v sťažnosti uvádza, že návrh na zastavenie exekúcie podal opakovane 8. októbra 2011 a 28. októbra 2011 zaslal podanie, v ktorom žiadal okresný súd, aby sa *„vyjadril [k] predchádzajúcim žiadostiam na zastavenie exekúcie a pohľadávky v sume 5787,95 EUR...“*.

Sťažovateľ následne podal 11. novembra 2011 podanie adresované ústavnému súdu, ktoré mu bolo doručené 21. novembra 2011. Ústavný súd predmetné podanie odložil podľa § 23a zákona o ústavnom súde, o čom informoval sťažovateľa listom č. k. Rvp 3982/2011-4 z 20. decembra 2011.

Sťažovateľ podaním z 28. februára 2012 a tiež podaním z 2. marca 2012 podal sťažnosť predsedovi okresného súdu proti porušovaniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene

a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“) postupom okresného súdu v namietanom exekučnom konaní.

Predseda okresného súdu predmetné sťažnosti vybavil prípisom sp. zn. 1 SprS/97,118/2012 z 30. apríla 2012, v ktorom poukázal na doterajší priebeh konania, pričom uviedol:

„Dňa 07. 10. 2011 vyššia súdna úradníčka vypracovala na žiadosť Okresného riaditeľstva PZ v Ž. oznámenie o postupe exekútora v danej veci. Následne dňa 08. 11. 2011 dala pokyn vyzvať právneho zástupcu oprávnenej (Centrum pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže) na vyjadrenie k Vaším námietkam proti exekúcii a k návrhu na zastavenie exekúcie. Uvedené vyjadrenie bolo súdu doručené dňa 05. 12. 2011. Vyššia súdna úradníčka uviedla, že po oboznámení sa so všetkými relevantnými skutočnosťami, rozhodne o Vašich podaniach v čo najkratšom možnom termíne.

Pri prešetrovaní sťažností na prietahy v konaniach vedených na exekučnom oddelení, Vám oznamujem, že uvedené oddelenie je neúmerne zaťažené rozsahom nápadom nových vecí, v ktorých je potrebné rozhodnúť v zákonom určených lehotách a veľkým množstvom iných návrhov..., v ktorých je potrebné tiež podľa možností pracovať čo najplynulejšie.

V snahe zrýchliť prejednávanie a rozhodovanie v exekučných veciach boli zo strany štátnej správy súdu prijaté opatrenia, aby sa predchádzalo porušovaniu lehôt a vzniku neodôvodnených prietahov v súdnom konaní. Došlo k personálnemu posilneniu, k vytvoreniu nových súdnych oddelení a prerozdeleniu časti spisov, teda zo strany orgánu štátnej správy súdu sú vykonávané opatrenia na dosiahnutie rovnomernejšieho pracovného zaťaženia zamestnancov dotknutého oddelenia a tým aj plynulejšieho vybavovania vecí.

Vo vzťahu k porušeniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov a rozhodnutie v primeranom čase Vám oznamujem, že som nezistil subjektívne prietahy...“

Prípis predsedu okresného súdu bol 14. mája 2012 doručený Ústavu na výkon väzby.

Sťažovateľ podal 5. apríla 2012 sťažnosť ústavnému súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, ktorá mu bola doručená 13. apríla 2012 a prerokovanie ktorej je predmetom tohto

konania pred ústavným súdom, t. j. podal ju ešte pred doručením mu prípisu predsedu okresného súdu o vybavení tejto jeho sťažnosti.

Dňa 16. novembra 2012 podal sťažovateľ opakovanú sťažnosť na prietahy v konaní predsedovi okresného súdu. Sudca poverený výkonom funkcie predsedu okresného súdu na sťažnosť reagoval prípisom sp. zn. 1 SprS/648/2012 z 2. januára 2013, v ktorom uviedol:

„Čo sa týka rozhodnutia o zastavení, námietkach povinného v exekučnom konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 20 Er/2678/2011 Vám oznamujem, že vyššia súdna úradníčka uviedla, že o predmetných návrhoch rozhodne v lehote jedného mesiaca. ...

Čo sa... týka rozhodnutia v exekučnej veci, konštatujem, že sťažnosť je dôvodná. Zdržanie je možné odôvodniť objektívnymi dôvodmi, hlavne neúmerným zaťažením tohto súdneho oddelenia a personálne poddimenzovaným obsadením exekučného úseku. Neúmerné zaťaženie prezentujem uvedením mesačného nápadu nových vecí, ktorý predstavuje cca 2.500 návrhov na udelenie poverenia. Do úvahy treba zobrať aj počet nevybavených exekúcií, ktorých je na tunajšom súde cca 80.000. Do týchto vecí denne prichádzajú písomné podania... prípadne iné podnety účastníkov.

V snahe zrýchliť prejednávanie a rozhodovanie v exekučných veciach boli zo strany štátnej správy súdu prijaté opatrenia, aby sa predchádzalo porušovaniu lehôt a vzniku neodôvodnených prietahov v súdnom konaní. Došlo k personálnemu posilneniu tohto oddelenia a prerozdeleniu spisov, čo má priamy vplyv na vydávanie rozhodnutí. Vybavenie nahromadených vecí však bude vyžadovať dlhšiu dobu.“

Predmetný prípis bol 9. januára 2013 doručený do Ústavu na výkon väzby.

Zo zistení ústavného súdu tiež vyplýva, že okresný súd rozhodol o námietkach sťažovateľa proti exekúcii, námietkach proti trovám exekúcie a návrhu na zastavenie exekúcie uznesením č. k. 20 Er/2678/2011-71 z 31. januára 2013 tak, že tieto podania zamietol.

Na základe týchto skutočností ústavný súd konštatuje, že postup okresného súdu pri rozhodovaní o námietkach sťažovateľa proti exekúcii a proti trovám exekúcie a o návrhu na

zastavenie exekúcie bol poznačený priet'ahmi, keďže okresný súd nedodržel zákonnú lehotu na rozhodnutie o námietkach v exekučnom konaní (§ 50 ods. 2 Exekučného poriadku).

Pokiaľ ide o argumentáciu okresného súdu uvedenú v prípisoch z 30. apríla 2012 a 2. januára 2013, ktorými reagoval na s'ťažnosti s'ťažovateľa, kde vzniknuté priet'ahy odôvodnil neúmernou zaťaženosťou exekučného oddelenia okresného súdu, ústavný súd poukazuje na svoju judikatúru, v ktorej už viackrát uviedol (napr. I. ÚS 23/03, I. ÚS 141/03, II. ÚS 153/06, III. ÚS 399/2011), že personálne problémy (dlhodobá práceneschopnosť sudcu, zmeny zákonných sudcov) a nadmerné množstvo vecí, v ktorých sa musí zabezpečiť súdne konanie, by mohlo len dočasne ospravedlniť vzniknuté priet'ahy, a to len v tom prípade, ak sa na ten účel prijali včas adekvátne opatrenia (m. m. I. ÚS 39/00, I. ÚS 55/02, III. ÚS 399/2011).

Okresný súd vo svojich prípisoch poukazuje opakovane na opatrenia, ktoré boli prijaté (napr. personálne posilnenie, prerozdelenie spisov, vytvorenie nových súdnych oddelení) na účely plynulejšieho vybavenia exekučných vecí. Vzhľadom na tieto okolnosti možno čiastočne akceptovať argumentáciu okresného súdu nadmerným množstvom exekučných vecí.

V prerokúvanej veci považuje ústavný súd za relevantné poukázať aj na postup s'ťažovateľa v súvislosti s ochranou jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. S'ťažovateľ prvú s'ťažnosť na priet'ahy v konaní podľa § 62 a nasl. zákona o súdoch uplatnil až 28. februára 2012, resp. 2. marca 2012 (vzhľadom na minimálny časový odstup obe s'ťažnosti je potrebné v zásade považovať za jednu s'ťažnosť). Predchádzajúcu procesnú aktivitu s'ťažovateľa (opakované žiadosti a podania adresované okresnému súdu, podanie na ústavnom súde) nemožno kvalifikovať ako uplatnenie účinného prostriedku ochrany základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Týmto prostriedkom je až podanie s'ťažnosti na priet'ahy v konaní adresovanej predsedovi príslušného súdu ako predstaviteľovi štátnej správy súdov, pričom túto s'ťažnosť, vzhľadom na subsidiárne postavenie ústavného súdu

pri ochrane základných práv a slobôd, treba využiť pred podaním sťažnosti ústavnému súdu (porovnaj napr. IV. ÚS 153/03, IV. ÚS 278/04).

Ústavný súd poukazuje tiež na to, že sťažovateľ podal sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy v apríli 2012, t. j. bezprostredne po podaní sťažnosti na prietahy v konaní podľa § 62 a nasl. zákona o súdoch predsedovi okresného súdu a ešte pred dorúčením prípisu, ktorým predseda okresného súdu reagoval na sťažnosť sťažovateľa. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na svoju predchádzajúcu judikatúru, v ktorej viackrát uviedol aj to, že ak orgán štátnej správy súdov uzná sťažnosť na prietahy v konaní za dôvodnú, nemusí to viesť bez ďalšieho k prijatiu v nadväznosti na to podanej sťažnosti podľa čl. 127 ústavy (§ 25 ods. 3 zákona o ústavnom súde) na ďalšie konanie, pretože ústavný súd, pridržiavajúc sa doterajšej judikatúry, považuje za potrebné poskytnúť všeobecnému súdu časový priestor na prijatie opatrení s cieľom nápravy a odstránenia protiprávneho stavu zapríčineného nečinnosťou alebo neefektívnou činnosťou (IV. ÚS 78/07, IV. ÚS 59/08, IV. ÚS 27/09).

Opakovanú sťažnosť na prietahy podal sťažovateľ 16. novembra 2012, pričom okresný súd uznal túto sťažnosť za dôvodnú. Následne okresný súd v predmetnej veci rozhodol o námietkach sťažovateľa a jeho návrhu na zastavenie exekúcie uznesením z 31. januára 2013 tak, že ich zamietol. Z uvedeného vyplýva, že okresný súd po podaní opakovanej sťažnosti začal vo veci konať, t. j. sťažnosťou podľa zákona o súdoch sa v zásade zabezpečila ochrana základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. V prípade, ak všeobecný súd reagujúc na sťažnosť sťažovateľa podľa § 62 a nasl. zákona o súdoch prijme opatrenia smerujúce k zabezpečeniu ochrany jeho základného práva, zakladá to podľa doterajšej judikatúry ústavného súdu dôvod na odmietnutie sťažnosti z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti (IV. ÚS 411/2012, I. ÚS 558/2012, III. ÚS 585/2012, II. ÚS 56/06, IV. ÚS 9/2011).

Na základe týchto skutočností ústavný súd dospel k záveru, že postup okresného súdu pri rozhodovaní o námietkach sťažovateľa a jeho návrhu na zastavenie exekúcie v namietanom konaní bol poznačený prietahmi a zjavne neefektívnym postupom. Vzhľadom na ďalšie okolnosti prípadu uvedené v odôvodnení tohto uznesenia opierajúce sa

o zásadu materiálnej ochrany základných práv ústavný súd zastáva názor, že nedostatky v postupe okresného súdu v namietanom konaní nedosiahli takú intenzitu, na základe ktorej by po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie prichádzalo do úvahy vyslovenie porušenia sťažovateľom označených práv.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd sťažnosť sťažovateľa po predbežnom prerokovaní odmietol v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Po odmietnutí sťažnosti bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. februára 2013